

Hasan ŞAFAKOĞULLARI¹

GİRİŞ

Miyazis, her ne kadar tropikal bölge hastalığı olarak bilinsede, hayvancılıkla geçilen bölgelerde, temizliğin ve böcek koruyucu yöntemlerin yeteri kadar yapılmadığı alanlarda da görülebilmektedir. Aynı zamanda seyahatlerin arttığı günümüzde dünyanın her yerinde sporadik olarak tespit edilebilir. En basitinden, sıcak yaz günlerinde boğaz'a göze ve buruna sineklerin yumurtalarını bırakması sonucu oluşan öksürük burun akıntısı ve göz yaşarmasından tutun da, nekrotik ve canlı dokularda miyazis kurtcuklarının gözlenmesine yol açan bir sağlık sorunudur. Bu nedenle miyazis konusunun bilinmesi, tanısının ve tedavisinin yapılması ülkemiz için önem arz etmektedir. Bu yazıda amaç, miyazis hakkında temel bilgileri literatür eşliğinde derlenerek okuyucuya vermek amaç edilmiştir.

Miyazis, uçan böceklerin canlı ve ölü dokularda yumurtlama sonrası görülen larva halleridir. Miyazis'in kelime anlamı eski yunancada mia (uçmak) dan gelmektedir. Güney doğu asyada ise anlamı farklıdır. Sanskritce Peenash diye adlandırılır. Hinde mitolojisinde ilahi cezalandırma anlamındadır. Yine buralarda larva ismine, maggots ismi verilmektedir(1,2). Miyazis etkenlerinin sebebi, kurt sinekleri ailesinden (calliphoridae) ya da karasinek ailesinden (muscidae) olabilmektedir(2). Vücutta bulunan ülsere alanlar, açık yaralar, malinite dokuları ve tüm dış ortama açılan orifislerde (göz, kulak, burun, ağız, vagina ve anüs) gözlenebilirler(3). Genellikle 50 yaş üzerinde görülür. Çocuk ve adolesanlarda görülmez. 21 yaş ve üzerinde gözlenir(4). Sinek yumurtlaması sonrası 8-24 saat sonra larva halinde ortaya çıkarlar(5).

Çoğunlukla tropikal ve subtropikal bölgelerde görülmekle birlikte, dünyanın her yerinde görülebilmektedir. Bunun sebebi, kimi zaman seyahatler yoluyla kimi

¹ Dr. Öğr. Gör. Yakın Doğu Üniversite Hastanesi, KBB Hastalıkları AD., safakogullari@hotmail.com

rı, kas iskelet ağrıları, ateş, dizziness ve migren atakları olabilir. Yinede ivermectin tam ruhsatlandırılmış ilaç değildir(1). İvermectin oral tedavi süresi 10 gün olarak belirtilmiştir. Bazen lokal olarak ivermectin gazlara emdirilmiş olarak tedavide denenmiştir(5). Bir yayında da subkutan kullanılması o bölgede yeniden miyazis oluşumunu önlediği belirtilmiştir(10). İvermectin diğer kullanım şekli tek doz olarak 12 mgr veya 6 mgr olarak 2-3gün. Bazende yanında 400 mgr albendazolda eklenebilmektedir(4).

Türkiye'de en sık olarak, halk arasında Ban otu olarak bilinen(Hyoscyamus niger) bitkisinin, larvaların dışarı atılmasında kullanılmaktadır. Ban otu tohumu buharı altında battaniye ile kapanma sonrası ağız ve gözden larvalar düşmektedir. Ban otunda hiyosiyamine ve scopolamine maddeleri, Larvaların tutunmasını önlemektedir(11).

Tedavi Komplikasyonları

Düşen larvalar sonrası, hava yolu obstriksiyonu,aspirasyon pnömonisi, agresif temizleme sonrası doku ve damar zararları, Larvaların damarlara kaçması sonrası embolizasyon olabilmektedir. Aynı zamanda terebentinin trakeotomi acıklığında kullanılması kimyasal pnömoniye sebep olabilir(1).

KAYNAKLAR

1. Anand N Bosmia, Terence M Zimmermann, Christoph J Griessenauer ,et al: Nasal Myiasis in Hinduism and Contemporary Otorhinolaryngology. J.Relig Health 2017 Aug;56(4):1263-1281. DOI: 10.1007/s10943-013-9817-8.
2. Basil Sunny, Lubna Sulthana, Apollo James,et al. Maggot Infestation: Various Treatment Modalities. The Journal of American College of Clinical Wound Specialist. 2016; 8(1-3): 51–53. doi: 10.1016/j.jccw.2018.03.002.
3. L Badia , V J Lund. Vile bodies: an endoscopic approach to nasal myiasis. The Journal of Laryngology and Otology. 1994 Dec;108(12):1083-5. doi: 10.1017/s0022215100128956.
4. Spec care dentist. Juliana Bianchi Souza Dos Passos , Luiza Vale Coelho , José Alcides Almeida de Arruda ,et al. Oral myiasis: Analysis of cases reported in the English literature from 1990 to 2020. spec care dentist.2021 Jan;41(1):20-31.doi: 10.1111/scd.12533.
5. Rachel Azevedo Serafim , Rachel Bertolani do Espírito Santo , Ricardo Andrade Fernandes de Mello ,et al. Case Report: Nasal Myiasis in an Elderly Patient with Atrophic Rhinitis and Facial Sequelae of Leprosy. Am J Trop Med Hyg.2020 Feb;102(2):448-450. doi: 10.4269/ajtmh.19-0708.
6. H Einer , E Ellegård. Nasal myiasis by Oestrus ovis second stage larva in an immunocompetent man: case report and literature review. The Journal of Laryngology & Otology. 2011 Jul;125(7):745-6. doi: 10.1017/S002221511100096X.
7. Kara.M,Arslan.Atatürk üniversitesi veteriner bilimleri dergisi.Kuzeydoğu Anadolu'da Hayvanlarda ve İnsanlarda Myiasis.Ö.2011;6(3):245-250
8. Otolaryngology-Head and Neck Surgery.Carlos S Duque, Cesar A Mosquera, Roy R Casiano,et al. Radiologic findings in sinonasal myiasis. Otolaryngology-Head and Neck Surgery. 2006 Oct;135(4):638-9. doi: 10.1016/j.otohns.2005.04.012.

9. International Journal of Advanced and Applied Science. Hasan Safakogullari, Özge Özden, Wayne J. Fuller. The first case of human otoacariasis in Cyprus. International Journal of Advanced and Applied Science. 3.doi.org/10.21833. **Volume 8, Issue 1 (January 2021), Pages: 114-116**
10. S. Prasanna Kumar, A. Ravikumar, L. Somu,et al: Tracheostomal Myiasis: A Case Report and Review of the Literature. **Case report in Otolaryngology**. Volume 2011 |Article ID 303510 |<https://doi.org/10.1155/2011/303510>
11. Esra Küpeli Akkol,* Mert İlhan, Esma Kozan,et al. Insecticidal Activity of *Hyoscyamus niger* L. on *Lucilia sericata* Causing Myiasis. Journal/Plants.. 2020 May; 9(5): 655. doi: 10.3390/plants9050655